

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/38/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201758
Dátum vydania rozhodnutia:	15.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012201758.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu H., bytom v A., proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor priestupkov, so sídlom v Bratislave, Drieňová 22, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 04. septembra 2012, č. SVS-OP2-2012/016425/TKL, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2012, č. k. 6S/24/2012-33, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2012, č. k. 6S/24/2012-33 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Uznesením z 23.11.2012, č. k. 6S/24/2012-33 Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) zastavil konanie o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 04.09.2012, č. SVS-OP2-2012/016425/TKL, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie Obvodného úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy z 30.04.2012 č. ObU-KE-OVVS3-2012/04052, 2012/750/750A/ZAO, v časti I. ktorou bolo konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa mala dopustiť obvinená P., zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch, zrušil, nakoľko priestupkové rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané, a v časti II., ktorou bolo konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený P., zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. b/ zákona o priestupkoch a navrhovateľovi H. bola uložená povinnosť uhradiť stál povinnosť uhradiť štátu trovy spojené s prejednaním priestupku vo výške 16 eur, sa potvrdil ako vydané v súlade so zákonom. Krajský súd s poukazom na § 42 ods. 3, § 43 ods. 1, § 249 ods. 2 a § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) uviedol, že petit rozhodnutia (to, čoho sa žalobca domáha, resp. čo navrhuje) je jednou z dôležitých náležitostí návrhu podľa § 42 ods. 3 OSP, ako aj § 249 ods. 2 OSP. Ide o náležitosť návrhu, bez ktorej nemožno vo veci konať a rozhodnúť, pretože súdu nie je známe, čo účastník konania žiada, resp. navrhuje. Súd v správnom súdnictve je viazaný dispozičnou zásadou,

podľa ktorej nemôže za účastníka konania vyhľadávať dôvody nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia, nemôže takisto sám tvoriť petit návrhu namiesto žalobcu. Petit návrhu musí byť stručný, jasný a zrozumiteľný, v prípade, že to tak nie je, je namieste postup podľa § 43 ods. 1 OSP, t. j. výzva na odstránenie väd podania. Ak aj napriek výzve súdu na odstránenie väd a poučeniu o následkoch neodstránenia väd, vady podania neboli odstránené, pričom ich nedostatok bráni vecnému vybaveniu podania, súd konania zastaví (§ 250d ods. 3 OSP).

Žalobca žalobu smerujúca proti rozhodnutiu žalovaného zo 04.09.2012, č. SVS-OP2-2012/016425/TKL neobsahovala zákonom požadované náležitosti (správne znenie konečného návrhu). Žalobca bol riadne vyzvaný na odstránenie väd podania uznesením z 02.10.2012, č. k. 6S/24/2012-22 postupom v súlade s § 43 ods. 1 OSP a bol poučený o následku neodstránenia väd podania. Žalobca uvedenú vadu podania ani na základe výzvy krajského súdu neodstránil. V podaní z 08.10.2012, doručenom krajskému súdu 11.10.2012, opätovne nesprávne žiadal, aby súd uznal vinnú P. z dôvodu porušenia žalobcovho práva na informácie v znení § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, § 18 ods. 2 a § 21a ods. 1 písm. a/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) a čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“). Súčasne žalobca v týmto podaní požiadal, aby mu bola uhradená peňažná satisfakcia za porušenie žalobcových občianskych práv, a to v hodnote 500 eur, ako aj, aby súd uznal za vinnú P. za porušenie § 344 ods. 2 písm. b/ a d/ v súbehu § 375 ods. 1 písm. a/ a § 326 ods. 3 písm. c/ (bez uvedenia právneho predpisu).

Keďže žaloba žalobcu obsahovala vadu brániacu jej vecnému vybaveniu a žalobca túto na výzvu krajského súdu, napriek poučeniu o následkoch svojho konania, neodstránil, krajský súd konanie zastavil.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c OSP, pretože konanie bolo zastavené.

V zákonom ustanovenej lehote podal žalobca proti tomuto uzneseniu odvolanie žiadajúc, aby mu bol vrátený súdny poplatok podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), aby sa začalo konanie vo veci zákonnosti napadnutého rozhodnutia, a aby súd vyhovel jeho požiadavkám uvedeným v petite z 08.10.2012.

Výrok odvolaním napadnutého uznesenia považoval žalobca za rozporný s § 375 ods. 1 písm. a/ v súbehu § 344 ods. 2 písm. b/ (bez uvedenia právneho predpisu).

Poukázal na to, že v podaní z 08.10.2012 - doplnení, jasne uvádza, čoho sa domáha a nie je mu zrejmé, čo je krajskému súdu na jeho žalobnej žiadosti nezrozumiteľné. Vyjadril tiež rozčarovanie nad tým, že bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 33 eur, keď podľa § 4 ods. 3 písm. c/ zákona 145/1995 Z. z. uvádza, že od poplatkov sú oslobodené tieto právnické a fyzické osoby: c/ ... o slobodnom prístupe k informáciám.

Namietol, že po zaplatení poplatku mal súd vo veci riadne konať a výrok, že sa konanie zastavuje pre uvedenú vadu mu mal krajský súd oznámiť oznámením a nie od neho žiadať 33 eur. Krajský súd sa jeho prípadom zaoberal len povrchne, mal za vadu, že zabudol dopísať, podľa akého predpisu žiadal uznať vinnú P., ale neprešetril podstatu podania žalobcu.

Žalobca vyjadril názor, že súd k jeho dovolaniu pristupoval nedôsledne už od začiatku. Mal za evidentnú snahu súdu veci sa čím skôr zbaviť a nie ju dôkladne vyšetriť tak, ako to ukladá zákon č. 211/2000 Z. z. a Trestný zákon. Namietol porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), ako aj v čl. 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej aj „Dohovor“).

Krajský súd mal podľa žalobcu porušiť jeho ústavné právo podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ďalej čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy tým, že odmietol žiadosť žalobcu o preskúmanie jeho žiadosti z 19.09.2012. Krajský súd nepreskúmal ani jeden bod žalobcovej požiadavky ohľadom lživých výrokov P. v uznesení č. SVS-OP2-2012/016425/TKL.

Najmä však krajský súd nesprávne vyhodnotil doplnenie petitu z 08.10.2012 a 19.09.2012, pretože toto doplnenie splnilo požadovaný výklad § 42 ods. 3 ako aj § 249 ods. 2 OSP.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Keďže ani odvolanie žalobcu neobsahovalo zákonom požadované náležitosti a bolo značne nezrozumiteľné, Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr prípisom zo 06.03.2013 pod sp. zn. 5Sžo/30/2013 vrátil vec krajskému súdu bez meritórneho rozhodnutia za účelom odstránenia väd odvolania.

Krajský súd uznesením z 06.06.2013, č. k. 6S/24/2012 vyzval žalobcu, aby svoje odvolanie doplnil o uvedenie, v akom rozsahu rozhodnutie súdu napáda a v čom toto rozhodnutie a postup považuje za nesprávny a čoho sa domáha.

Na túto výzvu žalobca reagoval podaním doručeným krajskému súdu 01.07.2013, uviedol, že žiada o preskúmanie rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor priestupkov zo 04.09.2012 č. SVS-OP2-2012/016425/TKL „v znení § 250 ods. 1 a 2 OSP“. V podaní zhrnul priebeh správneho konania a s poukazom na svoje vyjadrenie z 08.10.2012, ktoré však pripojil až k doplneniu odvolania (č. l. 49) a v súdnom spise sa nachádzala iba jeho skrátená verzia (č. l. 25) žiadal rozhodnutie žalovaného zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Zo žiadosti žalobcu „aby sa začalo konanie vo veci zákonnosti napadnutého rozhodnutia a aby súd vyhovel jeho požiadavkám uvedeným v petite z 08.10.2012“ mal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) s prihliadnutím na doplnenie odvolania za to, že žiada zrušenie odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP) aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Žalobca v žalobe žiadne konkrétne zákonné ustanovenia, ktoré mali byť rozhodnutím a postupom žalovaného správneho orgánu porušené, neuviedol a ani v doplnenom podaní vady svojho podania neodstránil. Urobil tak až podaním datovaným dňom 08.10.2012 pripojeným až k doplneniu odvolania.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu je zrejmé žalobca bol ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania v zmysle ustanovenia § 72 písm. d/ v spojení s § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch, ohľadom ktorého žiadal o poskytnutie informácií. Žalobca žiadal o poskytnutie spisov pod

č. ORPZ-KS-OPP8-P-20-24/2011 a spisy zo dňa 13.05.2011, keď žalobca žiadosti o informácie zaslal na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru V Košiciach - okolie, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie Policajného zboru Kysak. Spisy, o ktoré žalobca žiadal, boli zaslané na Obvodný úrad Košice - okolie, preto žiadosť žalobcu o poskytnutie spisov bola z Obvodného oddelenia Policajného zboru Kysak zaslaná na Obvodný úrad Košice - okolie a Obvodný úrad Košice - okolie poskytol žalobcovi informácie, o ktoré žiadal, nesprístupnil len informácie týkajúce sa ochrany osobnosti a osobných údajov. Správne orgány oboch stupňov ustálili, že navrhovateľovi H. nebolo porušené jeho právo na informácie podľa zákona o slobode informácií. H. dostal informácie, o ktoré žiadal a ako účastník konania má právo požiadať o nahliadnutie do spisu podľa § 23 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Žalovaný preto, ako je už uvedené aj vyššie, rozhodnutím zo 04.09.2012, č. SVS-OP2-2012/016425/TKL, zamietol odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie Obvodného úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy z 30.04.2012 č. ObU-KE-OVVS3-2012/04052, 22012/750/750A/ZAO, v časti I. ktorou bolo konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorého sa mala dopustiť obvinená P., zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch, zrušil, nakoľko priestupkové rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané, a v časti II., ktorou bolo konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený P., zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. b/ zákona o priestupkoch a navrhovateľovi H. bola uložená povinnosť uhradiť stál povinnosť uhradiť štátu trovy spojené s prejednaním priestupku vo výške 16 eur, sa potvrdil ako vydané v súlade so zákonom.

Z uvedeného nesporne vyplýva, že žalobca nielen že neodstránil vady žaloby, ale nie je v danom prípade ani osobou oprávnenou na jej podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 veta prvá OSP, s ohľadom na tvrdené ukrátenie na právach.

Aktívna procesná legitimácia žalobcu, ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 OSP, ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní.

Samotné tvrdenie žalobcu o nesprávnosti záverov rozhodnutí správnych orgánov a ich rozpore so zákonom nestačí. Takémuto tvrdeniu musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie, ktoré vychádza z konkrétneho právneho predpisu. Súd v každej konkrétnej veci v intenciách citovaných zákonných ustanovení posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitimácie na podanie žaloby v správnom súdnictve. V konaní podľa piatej časti OSP súd poskytuje ochranu len subjektívnym právam žalobcu. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany cudzích práv, alebo aj žiada ochranu svojho práva, aj keď v skutočnosti o jeho právo nejde, žaloba je podaná neoprávnenou osobou.

V priestupkovom konaní sa však rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie P. a P., a rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, sa nestal, resp., že rozhodnutie vôbec nemalo byť vydané (v prípade P.) a že ho nespáchal obvinený (v prípade P.), nemohol byť žalobca ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu žalobcu, t. j. nezasahuje do právnej sféry žalobcu ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.

Žalobca preto nie je oprávnenou osobou (aktívne procesne legitimovanou) na podanie žaloby, pretože rozhodnutím žalovaného č. SVS-OP2-2012/016425/TKL, zo 04.09.2012, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a sčasti zrušil a sčasti potvrdil rozhodnutie Obvodného úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy č. ObU-KE-OVVS3-2012/04052, 2012/750/750A/ZAO z 30.04.2012, nebolo rozhodnuté o žiadnych právach alebo povinnostiach žalobcu, z čoho vyplýva, že týmto rozhodnutím žalobca, nemôže byť ani ukrátený ani dotknutý na svojich právach, ako sa on sám mylne domnieva.

V zmysle zhora uvedených zákonných ustanovení a zásad samotné tvrdenie žalobcu o jeho ukrátení na jeho právach podľa čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy ako aj v čl. 6 Dohovoru je

pri zastavení priestupkového konania proti konkrétnej fyzickej osobe odlišnej od žalobcu nepostačujúce, a teda aj právne irelevantné, i keď konanie o priestupku bolo začaté na jeho návrh.

Námietky žalobcu neobstoja ani z pohľadu dnes už konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri k tomu bližšie napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sž/10/2009 z 21.04.2009, sp. zn. 5Sž/2/2011 z 24.02.2011, či sp. zn. 6Sž/2/2011 z 30.03.2011, ako aj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 228/2011-9 z 02.06.2011, č. k. IV. ÚS 242/2011-9 z 09.06.2011, ako aj č. k. II. ÚS 259/2011-34 zo 04.07.2012), v zmysle ktorej navrhovateľ, ktorý je účastníkom priestupkového konania na úseku práva na prístup k informáciám, nie je osobou oprávnenou na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o priestupku, pretože rozhodnutie o priestupku inej osoby nespôsobuje ukrátenie na právach v jeho právnej sfére.

Takto ani podľa názoru najvyššieho súdu v danom konaní okrem neodstránených vád žaloby nebolo predovšetkým osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby - aktívnej procesnej legitimácie žalobcu, keď táto nebola podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukrátení na právach, ktorému by korešpondovali jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu, ktoré by ovplyvnilo právnu pozíciu žalobcu a zasiahlo do jeho právnej sféry alebo spôsobilo zmenu jeho právneho postavenia.

Za týchto okolností skutočne žaloba trpí nedostatkom, ktorý bráni jej vecnému prejednaniu. Nakoľko súd je rozsahom žaloby viazaný a nemôže žalobný petit sám nahradiť ani doplniť (§ 250h ods. 1 OSP) a keďže nebol splnený základný predpoklad pre postup súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP a žalobca nie je osobou aktívne procesne legitimovanou na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 OSP, bolo dôvodné konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastaviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Nedôvodná bola aj požiadavka žalobcu na vrátenie súdneho poplatku, nakoľko predmetom preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie vydané v priestupkovom konaní, nie rozhodnutie vydané v konaní o sprístupnenie informácie.

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP, tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli a ani na ich náhradu nemá zákonný nárok.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.